

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének

2013. május 30-i rendes ülésére

Tárgy: Dombóvár Város Önkormányzata 4 éves munkaprogramjának felülvizsgálata

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Városüzemeltetési Iroda

Tárgyalta: Valamennyi bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: -

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Kovács Gyula, Pénzügyi Iroda vezetője

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Letenyei Róbert jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Dombóvár Város Önkormányzata 2011. április 7-én tárgyalta és fogadta el 132/2011. (IV. 27.) Kt. számú határozatával 4 éves munkaprogramját, amelyben döntött arról is, hogy a várható jogszabályi változások miatt 2012. május 31-ig azt felülvizsgálja. Ekkor még senki nem számolt azzal, hogy a közigazgatási reform gyökeres átalakításával az önkormányzati feladat- és hatáskörök oly mértékben szűkülnek, hogy a 2011-ben kitűzött célok töredéke valósítható csak meg. A jogszabályi változások tömkelege és azok alapján a megfelelő intézkedések megtétele komoly kihívások elé állította az önkormányzati hivatal apparátusát.

Az önkormányzat feladat- és hatáskörét nagymértékben befolyásoló főbb jogszabályok felsorolása valószínű több oldalt venne igénybe, ezért csak a legfontosabbakat említeném:

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) Hatályos: 2012. január 1.
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
- CXXVIII. törvény A katasztrófavédelemről és hozzá kapcsolódós egyes törvények módosításáról
- A Kormány 1299/2011. (IX.1.) Korm. határozata a járások kialakításáról
- 2012. évi XCIII. törvény a járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról
- 2012. évi CLXXXVIII. törvény A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről
- 202/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet A Klebelsberg Intézményfenntartó Központtól
- 2012. évi XXXVIII. törvény a települési önkormányzatok fekvőbeteg-szakellátó intézményeinek átvételéről és az átvételhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról

Fenti jogszabályoknak köszönhetően

- 2012. április 1-től a Tűzoltóság a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Dombóvári Kirendeltségeként működik.
- 2012. május 1-től a dombóvári Szent Lukács Egészségügyi NKft. átkerült a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézethez.
- 2013. január 1-től általános és középiskoláink fenntartását és működtetését a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ adtuk át.
- A 2013. január 1-től megalakultak a járási hivatalok, az önkormányzatoknál csak azok az ügyek maradtak, amelyekhez a helyi viszonyok ismerete elengedhetetlen, vagy amelyekben országosan nem egységes a szabályozás és helyi mérlegelési lehetőség is van. Ilyenek pl. a helyi adóval összefüggő igazgatási, az anyakönyvi és állampolgársági ügyek, a települési polgári

védelmi, katasztrófa igazgatási feladatok. Továbbá az ipar- és kereskedelmi igazgatási, a birtokvédelmi feladatok, a hagyatéki eljárás, a nem alanyi jogon járó szociális ellátások, a távhőszolgáltatási kérdések, a helyi védettséggel összefüggő környezet és természetvédelmi, a veszélyes ebek nyilvántartásával összefüggő feladatok, az óvodáztatási támogatás. A járási hivatalokhoz kerültek az okmányirodai feladatok, a gyermekvédelmi és gyámügyek, valamint egyes szociális, környezetvédelmi, természetvédelmi, építéshatósági igazgatási ügyek. Az olyan hatósági ügyeknél, mint pl. a földművelésügyi, állategészségügyi, a vízügyi, az ipari igazgatással, valamint a környezet- és természetvédelemmel a közlekedés és hírközlési igazgatással kapcsolatos feladatok, mind a jegyzőnek, mind a járási hivatalnak is maradt feladata.

Fentiek jól tükrözik, hogy a 2011 áprilisában elfogadott munkaprogram végrehajtása – köszönhetően a jogszabályi változásoknak – gyakorlatilag lehetetlenné vált. A munkaprogram felülvizsgálatát már két alkalommal is elhalasztottuk, mára azonban talán véglegessé váltak a kormányzati törekvések.

Dombóvár Város Önkormányzatának munkaprogramja az alábbi főbb programelemekből került összeállításra, amelyeknek végrehajtásáról az Önkormányzati Hivatal vezetői számoltak be az alábbiak szerint:

- I. Gazdasági és Vagyongazdálkodási Program
 1. Pénzügyi ágazat programja: Pénzügyi Iroda
 2. Önkormányzati vagyonkezelési ágazat programja – Önkormányzati Iroda
- II. Szociális és Lakásügyi program
 1. Szociális ágazat programja: Önkormányzati Iroda
 2. Lakáságazat programja: Városüzemeltetési Iroda
- III. Társadalmi kapcsolatok program
 1. Ifjúsági és Sport Ágazat Programja: Polgármesteri titkárság
 2. Oktatási ágazat programja: Önkormányzati Iroda
 3. Kulturális ágazat programja: Polgármesteri titkárság
 4. Civil ágazat programja: Polgármesteri titkárság
 5. Kisebbségi program: Önkormányzati Iroda
- IV. Városüzemeltetési, Természet- és Környezetvédelmi Program
 1. Fejlesztésekkel kapcsolatos program: Városüzemeltetési Iroda
 2. Városüzemeltetési ágazat programja: Városüzemeltetési Iroda
 3. Természet- és Környezetvédelmi ágazat programja: Városüzemeltetési Iroda

A 4 éves munkaprogram célkitűzései és a megtett vagy elmaradt intézkedések felülvizsgálata az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy Dombóvár Város Önkormányzatának 4 éves munkaprogramjáról szóló felülvizsgálatot a melléklet szerint fogadja el.

Határozati javaslat

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Dombóvár Város Önkormányzatának 4 éves munkaprogramjának felülvizsgálatát a melléklet szerint tudomásul veszi.

Szabó Loránd
polgármester

I. GAZDASÁGI ÉS VAGYONGAZDÁLKODÁSI PROGRAM

1. Pénzügyi ágazat programpontjai

Helyzetelemzés:

Az önkormányzat eszközeinek állománya 2010. végén 14.031 millió Ft volt, az időszak elején az európai uniós beruházások alapján történő fejlesztések miatt az eszközök nagy mértékű növekedésével számolhattunk. Az eszközök értéke a tervnek megfelelően emelkedett, azonban a 2012. évben végbement változások az eszközök összegének átmeneti csökkentését okozták. Az eszközök főösszege 2011. év végén még 15.458 millió Ft, amely 2012. év végére 14.018 millió Ft-ra csökkent.

A katasztrófavédelemről szóló törvény módosítása következtében az önkormányzati tűzoltóság működtetésében lévő vagyon 2012. január 1. napjával, a fekvőbeteg szakellátó intézmények átvételéről szóló 2012. évi XXXVIII. törvény alapján a Szent Lukács Egészségügyi NKft. által használt vagyon 2012 év májusában térítésmentesen állami tulajdonba került, emiatt az üzemeltetésre átadott eszközök értéke jelentősen alacsonyabbá vált.

A járási rendszer kialakítása és a közoktatás átszervezése a vagyoni helyzetre összességében nincs hatással, az eszközök összetétele módosul, a vagyonkezelésbe adandó eszközök értéke növekszik.

Az állami feladat ellátásához a vagyont az önkormányzat biztosítja, az önkormányzati tulajdon felújítási kötelezettsége önkormányzati feladat. A közoktatás esetében az időszak végéig a vagyon működtetését a képviselő-testület átadta, emiatt éves szinten 174 millió Ft összegű hozzájárulás fizetésére kötelezett.

A víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény alapján a víziközmű tulajdon az ellátásért felelős tulajdonába kerül 2013. január 1-től. A víziközmű tulajdon átkerülése a tárgyi eszközök értékét emelni fogja, azonban a közművagyont üzemeltetésére kell átadni. Az üzemeltetésre átadott eszközök értékének növekedését ellensúlyozza, hogy a részesedések összege várhatóan csökken. A Dombóvár és Környéke Víz- és Csatornamű Kft-ben lévő 400.580 eFt összegű részesedés a közművagyont ingyenes átadása miatt szükséges tőkelezés következtében töredékére változik.

Az önkormányzat felelős a közvagyont fejlesztéséért. A bérleti-üzemeltetési szerződésben lévő bérleti díj összege nem éri el a vagyonértékelés szerint meghatározott éves pótlási költséget, várhatóan az önkormányzatnak a bérleti díjon felül egyéb forrásokból is kell a rendszerre fordítania.

A Dombóvári Térségi Szennyvízkezelési Társulás végezte el KEOP támogatással a szennyvízrendszer fejlesztését.

A törvény elfogadása miatt a rendszert a Társulás a tervekkel ellentétben nem üzemeltetheti, a vagyont az önkormányzatnak fogja átadni, természetesen az önkormányzatnak kell a kapcsolódó, hátralévő érdekeltségi hozzájárulásokat beszélni és a Társulás által felvett hitelt törleszteni.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény meghatározta az önkormányzati feladatokat, működésének kereteit, gazdálkodásának korlátait.

Az önkormányzat önként vállalt feladatai nem veszélyeztethetik a kötelező feladatok ellátását.

Az önkormányzat eddigi feladatai közül az új köznevelési törvény alapján az általános iskolai oktatás már nem kötelező feladat, csak az óvodai nevelésről kell gondoskodnia, valamint a köznevelési feladatok ellátásához szükséges vagyon működtetéséről. A köznevelés átszervezése, állami feladatellátása miatt az önként vállalt feladatok aránya is lecsökkent, a járási rendszer kialakítása következtében egyes államigazgatási feladatok kerültek el az önkormányzattól.

A feladatváltozás következtében az önkormányzatok finanszírozása is más alapokra helyeződött át, sajnos önkormányzatunk számára hátrányosan.

Az állami támogatások, megosztott bevételek összege alacsonnyá vált, a feladatfinanszírozás lett jellemzővé, azonban a támogatási összegek kialakításánál a saját bevételeket is beszámították.

A közművelési intézmények állami működtetése miatt az eddigi normatív hozzájárulást már nem kapja meg az önkormányzat.

Az időszak elején az önkormányzatokat megillette a településre kiszámított SZJA, valamint az önkormányzatok eltérő adottságai miatt a jövedelem differenciálódás mérséklésére jutó kiegészítés, továbbá az ellátott térségi feladatok mutatói alapján további kiegészítés.

A személyi jövedelemadó megosztás teljes mértékében megszűnt, az időszakban különösen a jövedelem differenciálódás mérséklésére kapott összeg elvesztése érinti érzékenyen az önkormányzatot, pótlására saját bevételből nincs esély.

A gépjárműadó helyben maradó rész 100 %-ról 40%-ra csökkent. A kieső bevételek átmeneti jelleggel pótolhatóak eseti bevételekkel (értékesítés, üzemeltetési jog ellenértéke), azonban hosszú távon a saját bevételek növelése mellett a vállalt feladatok szűkítése jelenthet megoldást.

A saját bevételek körében az intézmények számának csökkenése miatt az intézményi működési bevételek emelésével számottevő bevétel nem valószínű, az élelmezés esetén csak a nyersanyagnormának megfelelő összeg szedhető be.

A helyi adók körében a kiemelkedő nagyságrendet az iparüzési adó képviseli. Az iparüzési adóbevétel az elmúlt időszakban folyamatosan visszaesett, összege jelenleg stagnál. Az adóból gazdasági fellendülés esetén lehetséges többlet bevétel.

A kommunális adó, építményadó esetén az adótárgyak és adóalanyok számának növelése, az adó mértékének a maximális mértékéhez való közelítésére, a kedvezmények megszüntetésére van lehetőség.

Az önkormányzati vagyon értékesítését a képviselő-testület folyamatosan szorgalmazza, de a forgalomképes vagyon egy része adja a hitelek fedezetét.

Az önkormányzati részesedések közül a Gunaras Zrt-ben lévő részvény válik a legnagyobb összegűvé, szakmai befektető bevonása esetén eladható.

Az önkormányzati törvény szerint a továbbiakban a költségvetés működési hiánnyal nem tervezhető, a hitelfelvételhez kormányzati engedély szükséges, így külső forrás bevonása a kiadások finanszírozásához nehézkes, az állami szándék az önkormányzatok eladósodottságának csökkentése.

Az önkormányzat a kibocsátott kötvény és a felvett hitelek utáni fizetési kötelezettségeinek mindig rendben és pontosan eleget tett.

A Magyarország 2013. évi költségvetéséről szóló 2012. évi CIV. törvény 72. §. (1) bekezdése alapján a Magyar Állam részben átvállalja az önkormányzat adósságállományát. Az átvállalás mértéke 60%-os, összege 1.180.021 eFt. Az átvállalás időpontja 2013.június 28., addig az időpontig az önkormányzat fizeti a törlesztő részleteket, kamatokat. Az átvállalás részleteiről még nincs információ, a program a megállapodás megkötése esetén pontosítható a hátralévő időszak fizetési kötelezettségeivel, a törlesztési ütemezéssel

A 2013. évtől változó feladatellátási kötelezettséget figyelembe véve az önkormányzatnak fel kell mérnie a szükséges és lehetséges bevételi forrásait, át kell tekintenie a kötelező és önként

vállalt feladatainak finanszírozhatóságát, hogy a maradó adósságának kifizetésére képes legyen.

CÉLMEGHATÁROZÁS:

- adósságállomány fizetése, újratermelődésének megakadályozása
- feladatok finanszírozhatóságának figyelembe vétele

JAVASOLT INTÉZKEDÉSEK:

- feladatok áttekintése, nem kötelező feladatok elhagyása
- helyi adóbevételek felülvizsgálata
- befektetések értékesítése

2. Önkormányzati vagyonkezelési ágazat programpontjai

A helyzetelemzés felülvizsgálata:

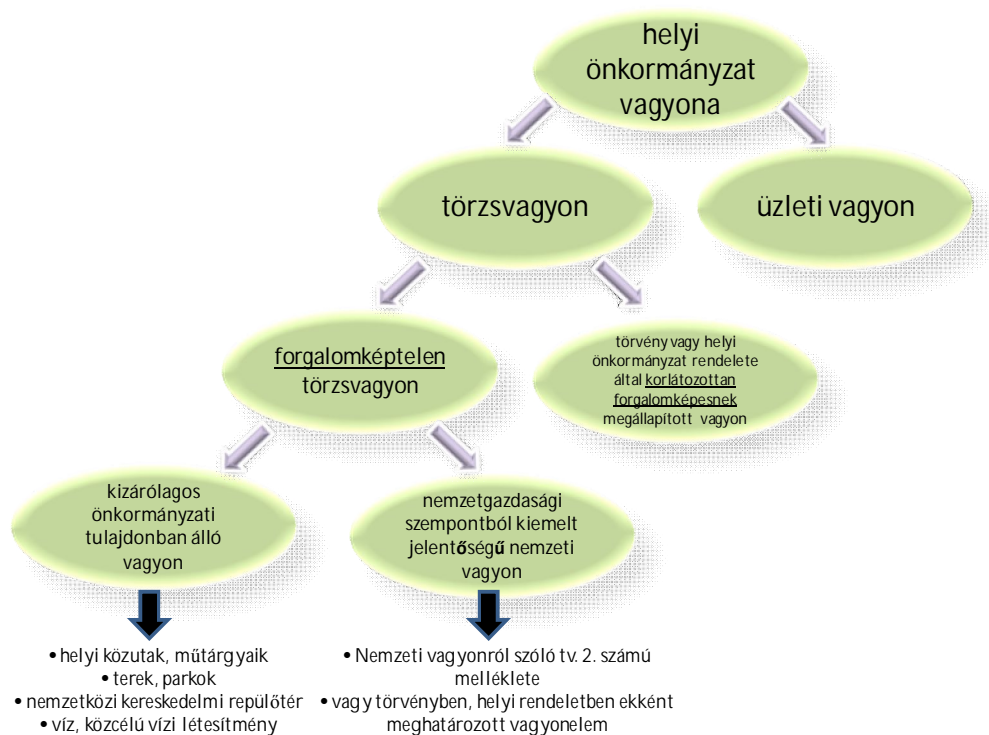
Új fejlemények:

A vagyonkezelési ágazat jogszabályi környezetében a munkaprogram elfogadása óta jelentős változás következett be.

Az új alkotmány, vagyis Magyarország Alaptörvénye rögzíti, hogy az állam és a helyi önkormányzat tulajdona nemzeti vagyon. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI törvény szabályozza az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló vagyon (a továbbiakban: nemzeti vagyon) megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit, az állam és a helyi önkormányzatok kizárólagos tulajdonának körét, a nemzeti vagyon feletti rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit, valamint az állam és a helyi önkormányzat kizárólagos gazdasági tevékenységeit. Az új önkormányzati alapszabály, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szintén tartalmaz új rendelkezéseket az önkormányzati vagyongazdálkodást illetően.

Az önkormányzat vagyona törzsvagyon vagy üzleti vagyon lehet. A törzsvagyon közvetlenül a kötelező önkormányzati feladatkör ellátását vagy hatáskör gyakorlását szolgálja. A törzsvagyonba tartoznak a törvény vagy a helyi önkormányzat rendelete alapján meghatározott forgalomképtelen vagy korlátozottan forgalomképes vagyonelemek.

Az alábbi ábra szemlélteti az önkormányzati vagyon struktúráját:

Az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 10/2011.(III.4.) önkormányzati rendeletet a képviselő-testület a változásoknak megfelelően módosította, ideértve a mellékleteket is. A törzsvagyon köre pontosabban került meghatározásra.

Dombóvár város vagyonállományának néhány aktuális adata:

Megnevezés	Saját használatban bruttó érték	Üzemeltetésre átadott bruttó érték	Összesen bruttó érték
Ingtalanok	11 260 784 662	2 625 517 460	13 886 302 122
Gépek, berendezések, felszerelések	150 345 591	709 267 758	859 613 349
Immateriális javak	98 087 408	-	98 087 408
Járművek	51 163 892	-	51 163 892
Mindösszesen:			14 895 166 771

Az egyes önkormányzati feladatok állami átvétele a vonatkozó törvények rendelkezései folytán az önkormányzati vagyonban is jelentős változást okozott, a tűzoltósági és fekvőbeteg-ellátáshoz kapcsolódó vagyon térítésmentesen került a Magyar Államhoz. Az

oktatási feladatok átvétele tulajdonjog változással nem járt, itt az önkormányzat vagyongazdálkodásba adta át a feladatellátást szolgáló vagyont.

Célmeghatározás felülvizsgálata:

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény előírja az önkormányzatoknak, hogy a vagyongazdálkodásuk Alaptörvényben, valamint a nemzeti vagyonról szóló törvényben meghatározott rendeltetése biztosításának céljából közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervet kötelesek készíteni. Az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 10/2011. (III. 4.) önkormányzati rendelet értelmében a hosszú távú terv a munkaprogram része, a rövidebb távú pedig az éves vagyongazdálkodási terv. A vagyongazdálkodás tervezése átgondoltabbá teszi a vagyont érintő intézkedéseket és döntéseket. A tervekben foglaltak figyelembe vételével kell hatékony és felelős vagyongazdálkodást, vagyongazdálkodást végezni.

A munkaprogramban megfogalmazott célok nem vesztek aktualitásukból, néhány kiegészítést érdemes tenni:

- A vagyongazdálkodás feladata az önkormányzati vagyon rendeltetésének megfelelő, az önkormányzat teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá a feladatellátás szempontjából feleslegessé váló vagyontárgy(ak) elidegenítése.
- A vagyongazdálkodási tevékenységnek igazodnia kell a többi önkormányzati koncepcióhoz, stratégiához, hozzá kell járulnia a városban új munkahelyek létrehozásához, a meglévő munkahelyek megtartásához.
- Az ingó eszközöket mindaddig célszerű megtartani és használni, amíg a javítással, karbantartással a működőképességét biztosítani lehet. A pályázati lehetőségeken kívül új eszközbeszerzést csak indokolt esetben, és a használhatatlan eszközök pótlására kell teljesíteni.
- Törekedni kell az olyan fejlesztésekre, amivel energiát, költségeket lehet megtakarítani.
- A vagyongazdálkodás bevételeit lehetőleg minél nagyobb arányban a vagyontárgyak megóvására, megújítására illetve beruházásra kell fordítani.
- Kölcsönök, hitelek fedezetéhez tartalékolni kell jelentősebb értékű, terhelhető vagyont.
- A forgalomképtelen törzsvagyont meg kell tartani, és megfelelő fenntartásáról, karbantartásáról folyamatosan gondoskodni kell.
- A korlátozottan forgalomképes vagyont elidegeníteni vagy rendeltetéstől eltérő célra hasznosítani csak akkor lehet, ha az elidegenítést gátló akadály elhárult, illetve az önkormányzati feladatellátáshoz már nem szükséges, vagy a feladat ellátása más módon is biztosítható.

A célt megvalósító intézkedés tartalmának felülvizsgálata:

Az intézkedések kiegészítése javasolt néhány elemmel:

- A forgalomképesség szempontjából vizsgálni kell, hogy melyek azok a vagyontárgyak ahol a besorolás indoka fennáll, avagy a körülmények változása folytán szükséges a besorolás megváltoztatása.
- A vagyonyilvántartás vezetése során kiemelt figyelmet kell fordítani a folyamatos aktualizálásra, a vagyontárgyakkal kapcsolatos információk összegyűjtésére.
- Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az önkormányzat szempontjából kedvező pályázati lehetőségeket.
- A gazdaságosan nem használható és a feladatellátáshoz nélkülözhető szabad vagyon értékesítésre történő kijelölését folyamatosan vizsgálni kell, a vagyonelemek piaci értéken történő értékesítésére, az önkormányzat számára legkedvezőbb ellenérték elérésére kell törekedni, a vagyonrendeleti kivételekkel forgalmi értékbecsléssel megalapozva, versenyeztetéssel, minél szélesebb körű hirdetéssel.
- A lakásállományból azokat, amelyek rossz műszaki állapotban vannak, illetve jelentős felújításra szorulnak, értékesíteni kell, elsősorban a lakáshasználók számára.
- A vagyon hasznosítása történhet a vagyontárgy térítésmentes használatba adásával, illetve bérbeadásával, valamint vállalkozási tevékenység folytatásával. A vagyonhasznosítás bevételeit minél nagyobb mértékben a vagyon megóvására, megújítására kell fordítani.
- A vagyonhasznosítás módja elsősorban a bérbeadás, a bérbe nem adott lakások és helyiségek esetében törekedni kell arra, hogy minél rövidebb ideig kihasználatlan legyen. A bérleti díjakat minél inkább a piaci viszonyoknak megfelelően kell megállapítani, a díjak inflációkövetéséről gondoskodni kell. A fegyelmetten fizető bérlőket lehetőleg meg kell tartani, a nem fizető bérlőkkel szemben el kell járni, ha a bérleti díj hátralékot felszólítás ellenére sem fizetik meg, és az esetleges részletfizetési kedvezmény sem vezet eredményre.
- Ingyenes hasznosítás a közfeladatok ellátása, illetve a fenntartási, üzemeltetési költsége alóli mentesülés érdekében indokolt.

A konkrét ingatlanokkal kapcsolatos elképzelések nem változtak, az önkormányzat tulajdonából kikerültek a tűzoltóság mögötti területek, valamint a tüdőgondozó épülete.

II. SZOCIÁLIS ÉS LAKÁSÜGYI PROGRAM

1. SZOCIÁLIS ÁGAZAT PROGRAMPONTJAI

(a szociális intézményi szolgáltatások tekintetében)

A helyzetelemzés felülvizsgálata:

2013. január 1-jétől a járási hivatal hatáskörébe került több jegyzői hatáskörbe tartozó ellátás és gyámhatósági ügy.

A Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás által alapított Reménység Napközi Otthon és Fejlesztő Iskola 2013. január 1-jétől a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásába került, mivel az intézmény állami köznevelési alapfeladatot (fejlesztő nevelés és oktatás) lát el. Az intézmény által nyújtott személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások biztosítására az önkormányzat feladatellátási szerződést kötött a PRESIDIMUM Közhasznú Egyesülettel. 2013. január 1-jétől az Egyesület biztosítja a fogyatékos személyek nappali ellátását maximum 70 férőhellyel a Dombóvár, Kinizsi u. 37. szám alatti épületben.

2013. január 1-jétől változott a gyermekétkeztetés a települési önkormányzat kötelező feladata. A települési önkormányzat az általa fenntartott óvodában és a közigazgatási területén az állami intézményfenntartó központ által fenntartott nevelési-oktatási intézményben óvodai nevelési napokon, iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg étkezést és két további étkezést, ha a szülő eltérően nem nyilatkozik. Az önkormányzati étkeztetési feladatot jelenleg az Integrált Önkormányzati Szolgáltató Szervezet látja el, amelyhez a köznevelési intézmények konyhái és a konyhai személyzet átkerült.

A „Kapaszkodó” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Központ szolgáltatási palettája kibővült az Indulópont Biztos Kezdet Gyerekházzal. A Biztos Kezdet Gyerekházak célja a hátrányos helyzetű településeken, településrészekben nehéz körülmények között élő családok gyermekei számára olyan szolgáltatások biztosítása, melyek hozzájárulnak későbbi iskolai sikerességükhöz.

Célmeghatározás felülvizsgálata:

A célok kiegészítése nem javasolt.

A célt megvalósító intézkedés tartalmának felülvizsgálata:

Az intézkedések kiegészítése nem javasolt.

2 LAKÁSÁGAZAT PROGRAMPONTJA

A helyzetelemzés felülvizsgálata:

Új fejlemények:

A képviselő-testület új rendeletet fogadott el az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és helyiségek elidegenítéséről, a korábbi felülvizsgálata már nem volt elodázható.

2012-ben a képviselő-testület jelentős számú, rosszabb állapotban lévő és ezért felújítást, ráfordítást igénylő szociális bérlakást jelölt ki értékesítésre, a folyamat már az új rendelet szerint bonyolódik. Az önkormányzat célja, hogy a lakások bérlői, használói vegyék meg az általuk birtokolt ingatlant, a feltételek is ennek megfelelően lettek kialakítva.

2008-tól 2013-ig mintegy 40 esetben indított a lakáskezelő önkormányzati cég bírósági valamint végrehajtási eljárást a bérlői tartozások miatt vagy a lakáselhagyás kötelezése érdekében. A 2011. és 2012. évben összesen 18 esetben került sor a lakásszerződés felmondására. Ebből 8 esetben bírósági intézkedés nélkül kerültek a lakások visszaadásra, 9 esetben pedig bírósági intézkedéssel került erre sor. Végrehajtói intézkedés karhatalommal történő kilakoltatásra ezidáig kettő esetben volt szükség.

Jelentős nehézségekkel küszködik a bérlakásokban lakók egy része tekintettel arra, hogy bérük és egyéb juttatásaik nem fedezik a bérlakások költségeit. Sok esetben kerülnek ezért részben vagy egészben fizetéképtelen helyzetbe, ezáltal nő a hátralékosok száma. Az ilyen jellegű felhalmozott tartozásokat több esetben lehetetlen behajtani.

Az Nkft. nyilvántartása szerint 2010. december 31-én a hátralékok összege elérte a 17.913.416,- Ft-ot, azonban ennek jelentős részét olyan „örökölt” tartozások tették ki, amelyek az Nkft. „előtti” kezelőknél keletkeztek. A valós, jelenleg is bérleti jogviszonnyal rendelkező bérlők hátralékai: 5.646.428,- Ft.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az összes bérlő 40%-a, azaz 100 lakás (52 szociális, 48 piaci lakás) rendelkezik bizonyos összegű tartozással A Nkft. ismeretei alapján az adósok kb. 60 %-a olyan család, akik nem rendelkeznek jövedelemmel, azaz önhibájukon kívül kerültek olyan helyzetbe, amely a rendszeres bérleti díj fizetést nem teszi lehetővé. E csoport tagjai fizetési szándékot jeleznek, esetükben pozitív hozzáállás tapasztalható, együttműködésre hajlamosak és lehetőségük szerint teljesítenek. A hátralékosok felére viszont az igaz, hogy a fizetéképtelenség saját hibájukból következik be, esetükben gyakori, hogy káros szenvedélyeiket helyezik előtérbe, holott meg lenne a fedezet a lakbér megfizetésére. A piaci alapon bérbe adható lakások bérlőivel ellentétben itt az a jellemző tendencia, hogy pont azok a bérlők nem fordítanak megfelelő figyelmet a rájuk eső állagmegóvásra, akik a legtöbb felhalmozott hátralékkal rendelkeznek. Ez természetesen többszörös, aránytalan terhet ró az önkormányzatra. A kezelhetetlen nagyságrendű hátralékok komoly problémát jelentenek az önkormányzat lakásgazdálkodásában, visszavetik, illetve lelassítják a fejlődést az érintett területeken, hatásuk érezhető a szociális ellátó szférában is.

Célmeghatározás:

A munkaprogramban megfogalmazott célok nem vesztek aktualitásukból. Újabb célként fogalmazható meg az elindított bérlakás értékesítési program végrehajtása, a bevételeknek a többi lakás felújítására, karbantartására történő felhasználása.

A célt megvalósító intézkedés tartalmának felülvizsgálata:

Az intézkedések kiegészítése javasolt egy új lakásbérleti rendelet megalkotásával, valamint a további mászlonyi ingatlanok megvásárlását már nem indokolt célként fenntartani.

III. TÁRSADALMI KAPCSOLATOK PROGRAM

1. IFJÚSÁGI ÉS SPORT ÁGAZAT PROGRAMPONTJAI

Ifjúsági ágazat területe

Dombóvár Város Önkormányzata az ifjúság helyzetének javítását, társadalmi integrációjának segítését helyi közügynek tekinti. Érdekelte abban, hogy a város népességmegtartó ereje növekedjen a fiatal és a fiatal felnőtt korosztályok körében is.

Az önkormányzat ifjúsági munkájának céljai:

- **A fiatalok közéletben történő részvételének, aktív közéleti szerepvállalásának segítése:**

- o Fontos megteremteni a fiatalokat érintő információkhoz való ingyenes, rugalmas, felhasználóbarát hozzáférés lehetőségeit.

Az ifjúságot érintő információk többsége a www.dombovar.hu oldalon, a helyi sajtón, illetve a Gyermek és Ifjúsági Önkormányzaton (továbbiakban: GYIÖK) keresztül jut el a célcsoporthoz. A fiatalokat érintő kérdésekben az önkormányzat felveszi a kapcsolatot a helyi iskolákkal. Több esetben is közös megbeszélésre került sor az érintett iskolák diákönkormányzatainak munkáját segítő pedagógusok, az iskolát képviselő diákok és a GYIÖK részvételével (pl. ifjúsági koncepció kidolgozása, ifjúságot érintő önkormányzati rendezvények szervezése).

- **A célok elérése érdekében az önkormányzat feladatának tekinti:**

- o Gyermek- és ifjúsági közösségek, szervezetek létrehozásának, működésének segítését,
- o Ifjúsági szervezetek és a helyi társadalom szervezetinek együttműködését
- o Információ, részvételi lehetőség és a szükséges képzés biztosítása
- o Helyi ifjúsági információs és tanácsadó szolgáltatás feltételeinek kialakítása

2003 óta működik Dombóváron ifjúsági önkormányzat, mely az első években igen jól ellátta a neki szánt szerepet, ám az elmúlt néhány évben veszített jelentőségéből, aktivitása csökkent. 2012 júniusában ciklusváltás volt, s az új testület megalakulásával úgy tűnik, hogy ismét egy cselekvőképes, a helyi ifjúságért tenni akaró ifjúsági önkormányzat jött létre, mely több önkormányzati program szervezésében is részt vállalt a megalakulása óta, támogatva ezzel is az önkormányzat munkáját, s a fiatalság érdekeit.

A társadalmi, civil szervezetekkel való együttműködés kevésbé jellemző, általában csupán 1-1 közös program szervezése kapcsán vetődik fel, melyre viszont kevés példa akadt mindeddig.

Helyi információs pont, illetve szolgálat kialakítása már többször felmerült az évek folyamán, azonban anyagi, strukturális és személyi háttér hiánya miatt eddig még nem valósult meg.

- **A korszerű tudás, piacképes szakmai képzettség megszerzésének segítése, kompetenciák erősítése:**

- o Idegen nyelvek tanulásának ösztönzése,
- o Informatikai ismeretek elsajátítását elősegítő programok támogatása
- o A képzés és a munkaerőpiac folyamatos kapcsolattartása, összehangolása

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a továbbtanulás szempontjából a diákok nagy része még érettségi előtt nyelvvizsgát tesz, hiszen különböző, ifjúságot érintő fórumokon elhangzik az idegennyelv-tanulásának fontossága, mely a munkaerőpiacon történő érvényesülés egyik meghatározó feltétele. Amennyiben az önkormányzatnak tudomására jutott olyan központilag meghirdetett program vagy pályázat, mely az említett kompetenciákat fejleszti, arról értesítette az oktatási intézményeket.

- **Foglalkoztatás, munkaerő-piaci integráció segítése:**

- o Önkormányzati intézményekben önkéntes munka keretében történő foglalkoztatás, tapasztalat szerzés érdekében
- o Önkormányzati intézményekben átmeneti státuszokon (gyakornok, ösztöndíjas, stb.) fiatalok foglalkoztatása
- o Munkahelyi beilleszkedést segítő tréningek, csoportfoglalkozások való részvétel lehetősége
- o Fiatalok vállalkozóvá válásának segítése

Az önkormányzat szakmai gyakorlati helyszíneként lehetőséget biztosít a középfokú és felsőfokú oktatási intézmények tanulói számára a tapasztalatszerzésre. Elsősorban közgazdasági szakirányú, illetve sportmenedzser szakos tanulók választják az önkormányzat hivatalát gyakorlatuk helyszínéül.

Munkahelyi beilleszkedést segítő tréningek és vállalkozási tanácsadás szervezésére anyagi és személyi háttér hiányában nem került sor.

- **A kulturált szabadidő eltöltés feltételének javítása, egészséges életre motiválás, egészségfejlesztés:**

- o Fiatalok érdeklődését felkeltő, kreatív képességeket fejlesztő kulturális programok választékának növelése és a lebonyolításukhoz szükséges közösségi tér biztosítása
- o Egy valódi, ifjúsági közösségi tér kialakítása, ahol szabadidős programok, kulturális rendezvények szervezhetők
- o Mindennapos testmozgás népszerűsítése, rekreációs programok szervezése
- o Sportlétesítmények felújítása, korszerűsítése, úszásoktatás feltételeinek megteremtése

A fiatalokat érintő kulturális programok választékának növelése megvalósult, hiszen számos önkormányzati, oktatási intézmények által szervezett, illetve civil szervezet által megvalósított rendezvény közül választhattak a fiatalok, mely a természetismeret, művészet, irodalom, sport, zene, történelem területét egyaránt érintette kiállítások, koncertek, túrák, könyvbemutatók, sportrendezvények és nyíltnapok szervezésének köszönhetően.

Kulturális téren a felújított művelődési ház, a sport területén pedig az önkormányzati bérleményben lévő MÁV sportingatlan és JAM csarnok szolgál közösségi térként. A mindennapos testmozgás népszerűsítése is folyamatos, hiszen a város honlapján folyamatosan közzétételre kerülnek a sportszervezetek által hirdetett nyilvános programok, az önkormányzat és a sportegyesületek szervezésében a helyi oktatási intézményekben több alkalommal sportexpóra került sor.

Az úszásoktatás terén jelentős lépés volt a belépőjegyek árának csökkentése, melynek köszönhetően megemelkedett az uszodát igénybevevők száma. A sportlétesítményeink esetében kisebb-nagyobb korszerűsítések, javítási, felújítási munkák valósultak meg.

- **Hozzájárulás a fiatalok európai polgárrá válásához:**

- „Fiatalok Mozgásban” Program keretét ad az ifjúsági cseréknek, kezdeményezéseknek, önkéntes munkáknak. Erősíteni kell a testvérvárosi kapcsolatokat, ifjúsági találkozókot kell szervezni.

Dombóvár és a horvátországi Ogulin között éveken keresztül működött a cserediák program, azonban az elmúlt 3 évben nem sikerül megvalósítani a csereüdültetést, mivel dombóvári részről nem volt elég jelentkező.

- **Gyermek és ifjúsági táborozás színvonalának emelése:**

- Fel kell hívni a város sportegyesületeinek és szakosztályainak figyelmét a város gunarasi táborára

A gunarasi és balatonfenyvesi táborok szervezése a Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás irányítása alatt van, azonban a sportegyesületek kevésbé használják ki ezeket a lehetőségeket. Ennek oka lehet, hogy az Erzsébet-tábor keretében lehetőségük van pályázni táboroztatásra, ahol csupán jelképes összeget kell fizetniük a gyerekeknek, ráadásul megismerkedhetnek személyesen is az adott sportág 1-1 kiemelkedő sportolójával.

Sport ágazat területe

Szabadidősport:

- A szabadidősport koncepciójának fő célja, hogy a lakosság minél szélesebb körében kialakuljon a mozgásgazdag életmód, a testedzés szükségletté váljon.
- Ezt elősegítheti a „nyitott iskola” program az intézményi sportlétesítményekre vonatkozóan
- Bármilyen típusú, hasznos szabadidősportot támogatni kell
- Lehetőséget kell teremteni arra, hogy minden dombóvári polgár megtalálhassa személyiségének, képességeinek legmegfelelőbb rendszeres sportolási formát
- Nagy figyelmet kell fordítani a tömegeket megmozgató rendezvények színvonalas megszervezésére
- Helyi lakosságot ösztönözni kell az önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények jobb kihasználására
- Folytatni kell a kerékpárutak építését
- Nyári időszakban segíteni kell a szabadidős versenyek megrendezését (strandröplabda, strandfoci, gyalogtúra, kerékpártúra, stb.)
- Ösztönözni és támogatni kell a civil szervezetek kezdeményezéseit, működését

Utánpótlás-nevelés:

- Az önkormányzat fontos feladatának tartja az utánpótlás-nevelést és tehetség gondozást.

Célmeghatározás:

- Javítsuk a város polgárainak életminőségét és javulást érjünk el a népegészség terén,

- Életvezetési és probléma-megoldási képességek fejlesztésével a felgyorsult világ kihívásaira segítsük felkészíteni az ifjúságot
- Hozzájárulás a közösségi, családi kapcsolatok erősítéséhez
- Növeljük a foglalkoztatottak és a társadalom produktivitását
- Csökkentsük az egyenlőtlenségeket, ezzel hozzájárulva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok integrációjához

Javasolt intézkedések:

- Sport kapcsolatrendszereinek fejlesztése:
 - o A sport-rekreáció köré csoportosuló lehetőségek feltárása, az aktív turizmusra, a sportturizmusra épülő komplex termékek népszerűsítése.

A városban fellelhető 2 db Kneipp-park, a Konda-patak völgyében kialakított túraútvonalak, a városban és környékén kiépített kerékpárutak, illetve a gunarasi gyógyfürdő és a Farkas Attila Uszoda által biztosított lehetőségek alkotják a sportturizmus alapját. A felsoroltak mellett említést érdemelnek a Nordic-Walking túraútvonalak is, mely téren Dombóvár kiemelkedő szereppel bír a Dél-Dunántúlon.

- A városban élők egészségi állapotának javítása a sport segítségével illetve a már megromlott egészségi állapotúak bevonása rehabilitációs célból.

A Farkas Attila Uszodában lehetőség van gyógyúszáson való részvételre, ahol elsősorban tartásbeli és mozgásszervi problémákkal küzdő fiatalok számára nyújtanak segítséget szárazföldi és vízitorna keretében. A városban működik nyugdíjas torna, baba-mama torna, illetve a nyugdíjasok egészségét szolgálja a Gunarason kialakított nyugdíjas játszótér is. Egyre több program szolgálja az egészséges életmód hirdetését, mely vagy az önkormányzat, vagy valamely sportszervezet, vagy a DVMSE Sportközpont és a dombóvári sportegyesületek szervezésében valósul meg (pl. Amatőr futóverseny, Kihívás napja, Tekerj Dombóvár). Városunkban működik egy olyan egyesület is, mely sérült gyerekek számára biztosít sportolási lehetőséget.

- Gyermekkor testnevelés és diáksport:
 - o Támogatni kell az iskolai sportot, feltételrendszerét megteremteni és javítani, megőrizni a sport értékeit és továbbadni a jövő nemzedékének.
 - o Közoktatásban részvevő tanulók egészségi állapotának, edzettségi szintjének fokozása,
 - o Iskolák higiéniai, metálhigiéniai színvonalának javítása,
 - o Testnevelési órák számának emelése
 - o Káros szenvedélyek csökkentése
 - o Tanulók testi-lelki egészségének javítása
 - o Egészséges táplálkozásra való áttérés
 - o Az iskolák pedagógiai programjaiban az egészség középpontba helyezése

Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja az iskolai sportot. A dombóvári oktatási-nevelési intézmények számára térítésmentesen biztosítja a MÁV sportingatlan és a DFC sportpálya használatát. Másrészt különböző pályázatoknak köszönhetően sikerült megvalósítani a Belvárosi Általános Iskola Szabadság utcai tornacsarnokának felújítását, valamint a József Attila ÁMK műfüves pályájának megépítését.

A köznevelési törvény életbe lépésével felmenő rendszerben megvalósul a mindennapos testnevelés, melynek kivitelezéséhez az önkormányzat sportlétesítményei térítésmentes biztosításával járul hozzá.

Az egészséges táplálkozásra való áttérés esetében nincsenek információink. A káros szenvedélyek csökkentése érdekében az önkormányzat a Dombóvári Kistérségi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum segítségével próbál hatást gyakorolni, mely szervezet évente több alkalommal valósít meg a témához kapcsolódó elméleti és gyakorlati programokat, előadásokat.

Létesítményfejlesztés:

- Szükség van a létesítmények ütemezett felújítására, fejlesztésére
- Létesítmények állagmegóvása, felújítása
- Sportudvarok korszerűsítése
- Az Önkormányzat célja a dombóvári MÁV sporttelep használati jogának megszerzése, ahol egy városi sportcentrum alakítható ki
- Tervek közt szerepel a tanuszodánál nagyobb alapterületű új uszodaépület építése lelátókkal
- Óvodai úszásoktatáshoz egy gyermek úszómedence kialakítása vízforgató medencével és külön öltözővel
- A Katona József utca felőli épületsor megmagasítása és a tetőtér beépítése. Itt kapna helyet a konditerem, pingpongasztalok, fallabda pálya, büfé és kiszolgáló helyiségek.
- A szabadtéri medence működéshez medenceépítés, burkolás, vízforgató berendezés és gépházépítés.
- Az udvaron tollaslabda pálya kialakítása és a kinti terület parkosítása

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik javítani a sportlétesítményei állapotán. Bár a DVMSE sporttelep még a MÁV Zrt. tulajdonában van, már megindultak a tárgyalások az ingatlan térítésmentes önkormányzati tulajdonba adásáról, mely valószínűleg még ebben az évben megvalósulhat. Ettől függetlenül az ingatlan üzemeltetésével megbízott Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nkft. évről érve korszerűsíti az épületet, kisebb-nagyobb felújítási munkálatokat hajt végre, melynek köszönhetően jelenleg 11 egyesület edzéseinek biztosít megfelelő helyszínt. Az elmondottakból is kitűnik, hogy a neki szánt városi sportközpont szerepét maximálisan betölti.

A Katona József utcai sporttelep üzemeltetését a Dombóvári Futball Club végzi. A sporttelep területén az elmúlt években szintén sikerült kisebb felújítási munkálatokat végezni, ami elsősorban az öltözőket érintette. A Jam-csarnok területén a Dombóvári Boxklub végzett jelentősebb beruházást nagyrészt önerőből, kisebb részt önkormányzati támogatás révén, mely elsősorban az épület szigetelését, valamint a nyílászárók cseréjét érintette.

Az uszoda épületével kapcsolatos elképzeléseket, fejlesztéseket forrás hiányában nem sikerült véghez vinni.

Elismerési rendszer:

Dombóvár Város Önkormányzata a jövőben szeretné elismerni a város kiemelkedő diáksportolói és testnevelő tanári tevékenységét, illetve a kiemelkedő, olimpián részt vevő dombóvári sportolók elismerésére egyfajta támogatási modellt kíván kidolgozni.

Korábban felvetődött az az elképzelés, hogy a kiemelkedő dombóvári sportolók számára a Szigeterdőben kerüljön felállításra egy dicsőségfal, azonban támogatás híján ez az elképzelés nem valósult meg.

2. OKTATÁSI ÁGAZAT PROGRAMPONTJAI

A helyzetelemzés felülvizsgálata:

Új fejlemények:

Az oktatás területén 2012. év folyamán jelentős változások történtek az ágazati jogszabályok és a szervezetrendszer tekintetében. Az országgyűlés elfogadta a köznevelésről és a szakképzésről szóló új törvényeket és végrehajtási rendeleteket, ezek rendelkezései lépcsőzetesen lépnek hatályba. A köznevelési feladatok közül a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény szerint az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, valamint a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését kivéve a köznevelési alapfeladatokat az állam látja el. 2013. január 1-jén a dombóvári állami köznevelési alapfeladatot ellátó intézmények a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, mint a fenntartói feladatok ellátására kijelölt szerv fenntartásába kerültek, a feladatellátást szolgáló vagyont az állami intézményfenntartó vagyongazdálkodásába, használatába ment át az étkeztetési feladatot biztosító eszközök kivételével. Ezzel a feladattal az önkormányzat az Integrált Önkormányzati Szolgáltató Szervezetet bízta meg valamennyi köznevelési intézményben.

Az önkormányzat úgy foglalt állást, hogy a tulajdonában álló – az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló – ingó és ingatlan vagyont működtetését nem képes vállalni, ennek következtében havonta jelentős összegű hozzájárulást köteles fizetni az államnak a működtetési költségekhez.

Önkormányzati köznevelési feladatot (óvodai nevelés) a Dombóvári Gyermekvilág Általános Művelődési Központ és a Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde látja el, utóbbi biztosítja a városban a bölcsődei ellátást is. Mindkét intézmény átszervezés alatt áll, a községi tagintézmények Csikóköztől és Dalmand kivételével kiválnak az intézményből, Döbrököz, Attala, Kaposszekcső 2013/2014. nevelési évtől önálló intézményben kívánja ellátni az óvodai nevelést.

A fenntartó 2012. szeptemberétől a bölcsőde férőhelyszámát 60 főre bővítette.

Az óvodai és a bölcsődei épület elújításra szorul, elsősorban a mosdók, belső burkolatok felújítása, konyhák korszerűsítése szükséges. Több dombóvári óvodában 2013. február-március hónapokban a Járási Népegészségügyi Intézet közegészségügyi ellenőrzéseket tartott, az ellenőrzés során minden vizsgált épületben találtak hiányosságokat, a fenntartót az Intézet felszólította ezek megszüntetésére.

2012-től a szakképzés gyakorlati részében szerepet vállalt a Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási NKft., ehhez ingatlant ingyenesen biztosít az önkormányzat.

Célmeghatározás felülvizsgálata:

A célok kiegészítése, illetve törlése javasolt:

Az iskolai oktatással kapcsolatos célok már nem aktuálisak.

Új célként fogalmazható meg, hogy az önkormányzat támogatja a Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási NKft. szerepvállalását a gyakorlati oktatás terén.

A célt megvalósító intézkedés tartalmának felülvizsgálata:

Az iskolai oktatással kapcsolatos intézkedések már nem aktuálisak.

A dombóvári tanulók érdekében új intézkedésnek javasolt a maximális együttműködés a köznevelési feladatok ellátása során a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal az önkormányzat anyagi lehetőségeinek figyelembe vételével, különösen az étkeztetés, valamint a mindennapos testnevelés feltételeinek megteremtése során.

3. KULTURÁLIS ÁGAZAT PROGRAMJA

Célmeghatározás:

- **A város természeti, környezeti, kulturális értékeinek közismertté tétele**
 - o Dombóvár természeti értékeinek közismertté tétele az itt élők és az ide érkező turisták számára
 - o Turizmus trendjeinek megfelelő programkínálat összeállítása, mellyel az itt töltött vendégéjszakák száma növelhető
 - o Városmarketing megerősítése, elsősorban az online piacon

A város az elmúlt 3 évben is sokat tett természeti értékeinek megőrzéséért. A KEOP programnak köszönhetően a Konda-völgyben befejezéséhez közeledik egy, a vizes élőhelyek megőrzését célzó program.

Az itt élők részére az elmúlt években is több olyan programot szerveztünk, valamely természetvédelmi területünkön került lebonyolításra. E mellett a különböző természet-és környezetvédelmi világnapokon olyan akciókat szerveztünk, melynek középpontjában a helyi természeti értékek védelme és megismertetése áll, pl: már 2 évben – a lakosság javaslata alapján és szavazásával – kiválasztásra került az év fája.

Sajnos az ide érkező turisták nem éltek a Tourinform iroda által kínált szervezett programokkal, de az Irodában rendelkezésükre álltak azok a térképek és információs anyagok, melyek alapján megismerhették városunk értékeit.

Városmarketingünk a Tourinform iroda bizonytalan működése és a város honlapja megújításának elmaradása miatt az elmúlt időszakban gyengült.

- **Az intézmények és civil szervezetek a város kulturális életében betöltött súlyának növelése**
 - o Folytatni kell a szövetségépítést elsősorban az oktatási intézmények és a civil szervezetek között
 - o Újra kell éleszteni a Művelődési Műhely munkáját
 - o Tudatos ösztönzéssel el kell érni, hogy a kulturális élet helyi szereplői (pedagógusok, amatőr művészek) személyes közreműködésükkel színesítsék és gazdagítsák a város kulturális életét

Az oktatási intézmények állami fenntartás alá kerülése miatt e téren is jelentősen csökkent a kapcsolat városunk iskoláival. E téren ha nem is történt visszalépés – hisz például a városi megemlékezések ünnepi műsorát iskoláink szervezik, az intézmények által szervezett programok népszerűsítésében részt veszünk – fejlődésről, szövetségépítésről nem beszélhetünk.

- **Lakosság élet- és munkaképesség növeléséhez felnőttoktatási, képességfejlesztő lehetőség biztosítása**

- Munkanélküliek számára képzési lehetőségekről széleskörű információgyűjtés, átadás és igényfelmérés, praktikus tanfolyamok szervezése
- Ismeretterjesztő előadások szervezése, általános műveltségi modulok beillesztésével
- Hátrányos szociokulturális környezetben élő gyermekek kulturális „felzárkóztatása” önkéntes segítők bevonásával

E téren sajnos semmi előrelépés nem történt.

- **A helyi kulturális nyilvánosság, tájékoztatás fejlesztése**

- A városi honlap szerkezetének megújítása, ezen belül a programajánló, programsoroló menüblokk fejlesztése
- Város újság rendszeres megjelentetése, lehetőséget adva a civil szervezeteknek és az intézményeknek is programjaik népszerűsítésére

A honlap megújítása nem történt meg, mivel a képviselő-testület nem támogatta a fejlesztésre vonatkozó javaslatomat. Elmondhatjuk, hogy a fejlesztés elmaradása miatt elavult és nehezen kezelhető a honlapunk. Ennek ellenére a hivatalhoz érkező programajánlók a honlapon megjelennek, de sajnos több esetben nem az elvárható minőségben.

A városi újságban az önkormányzat, hivatala és intézményei híreinek megjelentetése 4 oldalban biztosított. Amennyiben ezt a terjedelem lehetővé teszi, igyekszünk a civil szervezetek programjairól is számot adni.

- **Az ifjúság kulturális életének fejlesztése, művelődési kezdeményezéseinek támogatása**

- A Gyermek és Ifjúsági Önkormányzattal közösen az ifjúság igényeinek felmérése
- Az ifjúság által kezdeményezett programok támogatása (fesztiválok, koncertek, sportesemények)
- A helyi kötődést erősítő programok szervezése (helytörténeti vetélkedő, városismereti túrák)

Az elmúlt évben megválasztott Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat képviselői már több programot kezdeményeztek, 1-1 városi rendezvényen vagy annak előkészítésében aktívan részt vettek, javaslatokat tettek fellépőre.

- **Az időskorú népesség közművelődési lehetőségeinek, közösségi életének támogatása**

- Civil szervezetek, művészeti csoportok, helyi kezdeményezések támogatása
- A helyi és egyetemes kultúra értékeinek a nagyközönség, az időskorú népesség számára befogadható módon való bemutatása és népszerűsítése
- Az időskorú, de aktív népesség humán erőforrásainak kihasználása (előadások, hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása)

Képviselő-testületünk a lehetőségei mérten támogatja a civil szervezetek, művészeti csoportok programjait, működését. A csökkenő központi finanszírozás ellenére változatlan támogatást kap a Kapos Alapítvány, a civil szervezetek részére nyújtott támogatások megítélésénél elsődleges szempont, hogy a város széles körét érintő program valósuljon meg a támogatásnak köszönhetően.

E téren jelentős visszalépés a Helytörténeti Gyűjtemény működéséhez nyújtott támogatás folyamatos csökkenése.

Ebben az évben a Művelődési Ház részére a Közművelődési megállapodás alapján nyújtott támogatás 10%-kal csökkent, e célra 44 millió forint helyett 40 millió forintot hagyott jóvá a képviselő-testület.

A kultúra helyi szereplői folyamatosan anyagi nehézségekkel küzdenek, programjaikat forráshiányra hivatkozva szervezik.

Infrastrukturális háttér biztosítása

- A Művelődési Ház felújítása megtörtént, de új bútorok beszerzésére nem nyújtott fedezetet a pályázat. Szükséges a mai kor igényeinek megfelelő berendezés beszerzése pályázati forrásból és saját erő biztosításával.
- Szabadtéri színpad és nézőtér kialakítása a város nyári kulturális programjainak színesítéséhez.
- A volt zsinagóga épületének felújítása, kulturális célokra történő hasznosítása.

A Művelődési Házba nem kerültek új bútorok beszerzésre. Ezt az érdekeltség-növelő pályázatból terveztük már több alkalommal, de a költségvetésben e célra elkülönített összeg más célra került felhasználásra.

Sajnos kijelenthetjük, hogy az elmúlt 3 évben kulturális infrastruktúra fejlesztés nem történt.

4. CIVIL ÁGAZAT PROGRAMPONTJAI

Cél a dombóvári civil társadalom erősítése, illetve az Önkormányzat és a város lakosságának önkéntesen alakított közösségei közötti intézményes kapcsolat megteremtése, továbbfejlesztése és a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának elősegítése.

Javasolt intézkedések

A civil szféra nagyobb szervezettségének elősegítése

- Civil közösségek bejegyzésének intézése, jogi és pénzügyi-számviteli segítségnyújtás biztosítása
- Civil szervezetek közötti együttműködések gerjesztése, kötetlen találkozók szervezése
- Adatgyűjtés a civil szervezetekről, adatbázis felépítése, folyamatos frissítése és internetes közzététele

A polgármesteri hivatal kizárólag profiljához, közigazgatási jellegéhez illő részt vállaljon a civil szervezetek ügyeinek intézésében

- Folyamatban lévő ügyek átadása a Civil Iroda munkatársa részére
- A Civil Tanáccsal kötött együttműködési megállapodás módosítása
- A civil ügyekért felelős munkatárs civileket érintő valamennyi feladatának ellátása

Sajnos az elmúlt évtől finanszírozási gondok miatt nem működik a Civil Iroda. A helyi civil szervezetek munkáját a hivatal 1 munkatársa segíti, akinek munkakörébe egyéb feladatok is tartoznak. Jogi és pénzügyi témában a szekszárdi székhelyű Civil Információ pont által Dombóváron szervezett előadások nyújtanak segítséget.

A civil szféra elismertségének növelése

- A Dombóvári Civil Díj javaslati rendszerének működtetése, adminisztrációja
- Dombóvár Kártyához történő hozzáférés szabályrendszerének kidolgozása
- A Dombóvár Kártya által igénybe vehető kedvezményeket biztosító szervezetek, intézmények, cégek bevonása
- Dombóvár Kártyához juttatás

A Civil Díjra történő felterjesztés és a díjban részesülők kiválasztásának módja a 2 évvel ezelőtt elfogadott Civil koncepcióban meghatározásra került.

A Dombóvár Kártya nem került bevezetésre.

Az önszerveződő érdekképviseleti és érdekegyeztető szervek gördülékeny működésének elősegítése

- A Civil Fórum mibenlétének újraértelmezése, SZMSZ-ének megvitatása és módosítása
- A Civil Fórum demokratikus alapokon történő működtetése, érdemi munkavégzés, az ülések adminisztrációja

- A Civil Tanács SZMSZ-ének módosítása, érdemi munkavégzés, az ülések adminisztrációja
- Javaslatétel a Civil Keretből a Civil Tanács és a Civil Fórum tárgyévi működéséhez szükséges forrásokra
- Döntés a Tanács és a Fórum működésének tárgyévi támogatásáról

A civil szféra széles körben történő bevonása az Önkormányzati döntéshozatalba, véleményük figyelembevétele a döntések meghozatalakor

- Civil Tanács összehívása, az őket érintő előterjesztések megvitatása
- Civil Fórum- illetve Civil Tanács-javaslatok beépítése az Önkormányzati döntésekbe

Elkészült Dombóvár Város új Civil koncepciója, mely tartalmazza a Civil Fórum, a Civil Tanács működésének rendjét, rendelkezik az ülések adminisztrációjáról.

Az elmúlt években néhány olyan alkalom volt, amikor a képviselő-testület elé kerülő témákban a Civil Fórum vagy Tanács javaslatot tett. Ennek kiemelkedő példája volt a városi televízió kérdése, melyben a civil szervezetek aláírásgyűjtést is végeztek. A város 2013. évi költségvetésének összeállításakor ez figyelembe vételre is került, de a képviselő-testület nem támogatta a városi televízió működtetésére vonatkozó pályázati kiírást.

Rendezvényszervezés minőségi koordinációjának biztosítása

- A szervezetek rendezvényeinek összegyűjtése
- Rendezvénytervek egyeztetése egymással, illetve a városi rendezvénynaptárral
- Civil Fesztivál megszervezése

E téren nagyon jónak mondható a szervezetek és az önkormányzat közötti kapcsolat. A civil szervezetek nagyobb rendezvényeit a városi rendezvénynaptár tartalmazza.

A Civil Fesztivál minden évben magas színvonalon kerül megrendezésre, e mellett széles civil összefogással immár 2 alkalommal adventi programot is rendezett a Civil Tanács.

Átlátható és kiszámítható pénzbeli támogatási formák kialakítása a civil szervezetek részére

- A civil szervezetek számára elérhető pénzbeli Önkormányzati támogatások, lehetőség szerint egységes elveinek kidolgozása
- Rendeletalkotás a pénzbeli támogatásokról

Az Önkormányzati támogatások eredeti cél szerinti felhasználásának biztosítása

- A kifizetett Önkormányzati támogatások igénylésének eredeti céljai szerint megvalósuló működés, projektek, programok nyomon követése, előzetes bejelentkezés alapján történő ellenőrzése
- Segítségnyújtás az elszámolások során jelentkező problémák időben történő megelőzésére
- A támogatások felhasználásáról történő elszámolás és beszámolás kapcsán az eredetileg kitűzött célok, megfogalmazott feladatok ellenőrzése

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli támogatások rendszere jól működik, átlátható. Az elszámolások rendjét a szervezetek már ismerik. Évente 35-40 szervezet részesül támogatásban, minden esetben szerződéssel, mely pontosan tartalmazza a támogatásból megvalósítható célt, melyek megvalósulását ellenőrizzük.

A civil szervezetek közösségi tér iránti igényeinek biztosítása

- A civil szervezetek közösségi tér használata iránti igényeinek összegyűjtése
- A rendelkezésre álló közösségi terek adatbázisának (alapterület, infrastruktúra, bérleti feltételek) elkészítése
- Közösségi helyek kikövetítése, foglaltságuk nyomon követése

A civil szervezetek részére a Művelődési Ház Nkft-vel kötött közművelődési megállapodás alapján térítésmentesen közösségi teret biztosítunk.

A Civil Koncepció megvalósítása

- A koncepció megvalósulásának folyamatos nyomon követése

- Beavatkozás abban az esetben, amennyiben a Konceptió bizonyos elemei megvalósulása akadályba ütközik
- Beszámoló készítése éves rendszerességgel
- Felülvizsgálat szükségessége esetén annak kezdeményezése évenként

A Civil Konceptió megvalósítását folyamatosan nyomon követjük, annak átdolgozása a közeljövő feladata, tekintettel a Civil Iroda megszűnésére.

5. KISEBBSÉGI PROGRAM

A helyzetelemzés felülvizsgálata:

Új fejlemények:

A nemzetiségekkel kapcsolatban szintén megújult a törvényi szabályozás, az új jogszabály a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény, amely átvette a korábbi szabályozás fontosabb elemeit, ugyanakkor az előző törvény alkalmazása során felmerült problémákra is próbál reflektálni.

A képviselő-testület a dombóvári települési nemzetiségi önkormányzatok támogatására évente egy keretet különít el az önkormányzat költségvetésében, a keretből pályázati úton igényelhető támogatás. A támogatás igénylésének és felhasználásának elveit és feltételeit a Humán Bizottság határozza meg, elbírálja a pályázatokat és dönt a keret felosztásáról. Az önkormányzat rendezvény-naptárában minden évben szerepel a Nemzetiségek Napja, amely a dombóvári nemzetiségi önkormányzatok közös rendezvénye, emellett több városi rendezvényen is részt vesznek (pl. Pál-napi Vígasságok, Anna-napi búcsú, Város Hete), illetve a testvérvárosi kapcsolatok ápolásában is jelentős szerepet vállalnak, különösen a Dombóvári Horvát Nemzetiségi Önkormányzat a horvátországi Vir és Ogulin településekkel kialakult kapcsolat fenntartásában.

Az önkormányzat a nemzetiségi önkormányzatok működésének tárgyi és személyi feltételeit együttműködési megállapodás alapján a Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatalban biztosítja. Emellett térítésmentes helyiséghasználatot biztosít a Nemzetiségi Közösségi Házban (Dombóvár, Bezerédj u. 14-ben) a Dombóvári Horvát, Német és Örmény Nemzetiségi Önkormányzatoknak, a Dombóvári Cigány Nemzetiségi Önkormányzat részére pedig a Kinizsi u. 37. szám alatti épületben biztosít térítésmentesen irodahelyiséget. 2011-ben a helyiségek fenntartásához támogatást biztosított az önkormányzat.

A nemzetiségi önkormányzatok támogatására az önkormányzat minden ében kevesebb forrást tud biztosítani, 2012-től a nemzetiségek használatában lévő helyiségek fenntartására nem nyújt támogatást.

A képviselő-testület 2012-ben a nemzetiségi önkormányzatok kezdeményezésére elfogadta a Nemzetiségi Konceptióját, amely rögzíti a hosszú távú célokat a nemzetiségi önkormányzatok működési feltételeinek biztosítása, a város kulturális életébe való bevonása, támogatása, a testvér- és partnervárosi kapcsolatok ápolásába való bevonása területén.

Célmeghatározás felülvizsgálata:

A célok kiegészítése nem javasolt.

A célt megvalósító intézkedés tartalmának felülvizsgálata:

Az intézkedések kiegészítése nem javasolt.

IV. VÁROSÜZEMELTETÉSI, TERMÉSZET- ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM

1. FEJLESZTÉSEKKEL KAPCSOLATOS PROGRAMPONTOK

Célmeghatározás

A meg nem valósult uniós pályázatok alapjául szolgáló tervek megvalósítása pályázatok benyújtása

- „DOBÁS – Dombóvári Belváros Átfogó Stratégiája”
- Szociális városrehabilitáció, a „D.A.R.K. – a Dombóvári Akcióterületi Rehabilitációs Kezdeményezés” című projekt

Városrehabilitációs pályázatok megvalósítására a két jelzett akcióterületre vonatkozóan nem volt pályázati forrás, így megvalósításuk a következő hét éves időszakra (2014-2020) húzódik.

Átfogó energetikai program kidolgozása és végrehajtása

- Az önkormányzat kevésbé legyen kiszolgáltatott az energiaárak alakulásának
- Az önkormányzati tulajdonú intézmények energetikai korszerűsítése segítse elő a helyi gazdaság élénkülését
- Csökkenjen a közintézményekre jellemző energiapazarlás
- Környezettudatos és energiahatékony gondolkodás megalapozása
- Fenntartható, élhető kisváros kialakítása

Szükséges intézkedések

- Napenergia hasznosítása (napelem, napkollektor)
- Villamosenergia-felhasználás csökkentése, energiatakarékos izzók alkalmazásával
- Vízfelhasználás csökkentése
- LED-es technológia alkalmazása
- Energiafűz telepítése
- Lakosság fűtésének és használati melegvízének előállítása energiafűzből
- Önkormányzati intézmények átfogó energetikai átvilágítása
- Szakember bevonása, energetikus alkalmazása
- Egyéni környezetbarát módok alternatíváinak bővítése (elektromos kerékpárok alkalmazása, kerékpárút hálózat növelése, gyalogos és kerékpáros közlekedés preferálása)
- Energiatudatos önkormányzati kultúra kialakítása
- HÉSZ energetikai szempontú módosítása
- Energia alap létrehozása és működtetése
- Csatlakozás a Dél-Dunántúli Energetikai Klaszterhez
- A lakosság energiatudatos viselkedésének erősítése (szemléletformálás, kampányok, ismeretterjesztés)

Dombóvár Város Önkormányzata 2011. május 5-én tárgyalta az Átfogó Energetikai Konceptiót, amelyet nem fogadott el (187/2011. (V.5.). Döntés egy új koncepció kidolgozásáról nem született.

Jelenleg egy intézményünk energetikai célú fejlesztésre nyílt lehetőség, ennek elbírálása még folyamatban van: Százszorszép Óvoda ablacsere és hőszigetelés.

Fürdővárosi program kiteljesítése

- A fejlesztés célja egy igazi fürdővárosi jellegű, hangulatú település kialakítása
- Rendelkezni kell sétálásra alkalmas utcákkal és sétányokkal, közterületeken elhelyezett padokkal esetleg játszóterekkel

Szükséges intézkedések

Önkormányzati részvétellel megvalósuló turisztikai fejlesztések:

- Kisvárosi-fürdővárosi arculat erősítése, építészeti értékek védelme
- Településközpont közterületeinek újjáépítése
- Dombó Pál utca és hivatali negyed gépjármű forgalomtól történő elzárása, sétáló utca kialakítása
- Víztorony közcélú hasznosítása
- Kényelmes és szép utcabútorok, új műalkotások elhelyezése
- Ivó- és szökőkutak, csobogók létesítése
- Térségi turisztikai vonzerő bővítése
- Tudatos stratégia és megalapozott városmarketing

Megfelelő pályázati lehetőségek és anyagi erőforrás hiányában a fürdővárosi arculat erősítésére vonatkozó elképzelések nem valósultak meg.

A kórház „A” szárnyának felújítása

Legfontosabb feladat továbbra is az, hogy pályázati keretből az intézmény forrást szerezzen a még elavult, „A” épületszárny felújítására.

Nővérszálló hasznosításának projektje – új idők otthona kialakítása – a Nővérszálló épületének hasznosításával

- Átfogó felmérés készítése, mely feltárja a térség szépkorúinak elképzelését
- Az épület hasznosításához egy komplett projekt elkészítése, melyet a város értékesíthet
- Az épület hasznosítása, szükséges felújítás (hőszigetelés, nyílászáró csere)
- Az ingatlan értékesítése esetén telekalakításra és szabályozási terv – módosításra van szükség

A 2012. évi XXXVIII. törvényben rögzítetteknek megfelelően 2012. május 1-től a dombóvári Szent Lukács Egészségügyi NKft. átkerült a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézethez a nővérszállóval együtt. Ezt figyelembe véve az Önkormányzatnak semmilyen hatása nincs fejlesztési elképzelésekre és hasznosításokra vonatkozóan.

Ipari park infrastruktúrájának további fejlesztése, újabb ipari park kialakításának megvizsgálása az egykori fatelítő helyén

- A terület hasznosítása előtt a logisztikai központ megvalósulásának, feltételeinek és fenntarthatóságának vizsgálata
- Logisztikai központ megvalósíthatósági tanulmány készítése

A fejlesztési elképzelés még terv szinten sem valósult meg.

Közbiztonság javítása – térfigyelő kamerarendszer kialakítása

Célok meghatározása

- Lakosság közbiztonság-érzetének növelése
- Vagyon- és közrend elleni bűncselekmények hosszú távon történő hatékonyabb megelőzése és felderítése
- Kistérségi szintű kamerarendszer kiépítése
- 15 darab kamera Dombóváron, 25 db kamera a kistérség többi településén

Szükséges intézkedések

- Képviselő-testületi döntés az érintett közterületekről
- A képfelvevő elhelyezési és üzemelési költségeinek biztosítására megállapodás kötése az önkormányzatok és az illetékes rendőrkapitányság között
- Döntés a műszaki részletekről, kötelezettségvállalásról és az ajánlatkérésről

Megfelelő pályázati lehetőség és anyagi erőforrás hiányában a fejlesztés nem valósulhatott még meg.

Befektetéstámogatási politika – befektetések ösztönzése

Célok meghatározása

- A gazdaság versenyképességének erősítése
- Minőségi befektetők számának fokozása
- Kis- és középvállalkozások erősítése
- Megcélzott befektetői szegmensek kiválasztása

Közvetlen hatású intézkedések

- Közlekedésfejlesztés, elérhetőség javítása
- Vállalkozásra, befektetők letelepítésére alkalmas üzemi területek, ipari telephelyek létesítése
- Humánerőforrás fejlesztése, szakképzés erősítése
- marketingtevékenység

Befektetéseket közvetetten ösztönző intézkedések

- infrastruktúra fejlesztése (vonzó települési környezet kialakítása)
- humán erőforrás fejlesztése

A hazai és nemzetközi gazdasági teljesítőképesség csökkenése, pályázati források hiánya nagymértékben befolyásolta a befektetéstámogatási önkormányzati politikát. Előre láthatólag e téren csak a következő 7 éves időszakban (2014-2020) léphetünk tovább.

2. VÁROSÜZEMELTETÉSI ÁGAZAT PROGRAMPONTJAI

Játszóterek felújítása biztonságossá tétele

- Dokumentált állapotfelmérést kell készíteni és azt naprakészen vezetni
- Szabványossági felülvizsgálatot kell végeztetni szakértővel a szükséges megszüntetési, átalakítási, pótlási feladatok ütemezett elvégzésére
- A költségvetésben minden évben kell keretet biztosítani a játszótéri eszközök karbantartására, fejlesztésére
- A játszóterekre az apróbb gyermekek játszadozását szolgáló ún. bababarátságos játzóeszközök (hinta, rugós játékok, csúszda) is kerüljenek kihelyezésre, amit a szülő segítségével használhatnak a kisgyermekek.

A 2012. évben pályázati eljárást folytattunk le a játszótérek állapotának értékelésére és a szükséges tanúsítványok beszerzésére, de a nyertes vállalkozó visszalépése miatt erre nem került sor. Az önkormányzat 2013. évi költségvetési rendelete a tanúsításhoz szükséges fedezetet tartalmazza.

Közlekedési beruházások

- Cél a gépjárműforgalom összehangolásának növelése
- Kerékpáros és gyalogosforgalom biztonságos elválasztása a gépjárművektől
- Újra napirendre kell tűzni az Arany János téri forgalmi csomópont fejlesztésének kérdését, valamint
- A Gárdonyi téri körforgalom és a Kórház utca – Fő utcai körforgalom kialakításának lehetőségét.
- Megvalósítandó a Szőlőhegyre vezető kerékpárút és a városi kerékpárutak rendszerének fejlesztése (pl. a Kórház utcai szakasz megépítése)
- Az Önkormányzat támogatja a Dombóvár – Mágocsi út Gunaras felé irányuló elkerülő szakaszának megépítését
- A Radnóti utcában a szennyvíz-hálózat bővítését követően a lakosság bevonásával szilárd burkolatú utat kell építeni
- A Radnóti utcához csatlakozó utcák felső végeinek kiépítése is részét kell, hogy képezze ennek a beruházásnak
- A Hunyadi téren a buszpályaudvar belső forgalmának megoldását elő kell segíteni egy plusz közlekedési sáv tervezésével és kivitelezésével
- A Zalka Máté utcának a Szent Gellért utcára történő kivezetéséhez a tervek elkészültek, a kivitelezést a szennyvíz-hálózat megépülte után célszerű elvégezni
- A Szent Gellért utca végének megnyitására szintén a szennyvíz-hálózat kiépítését követően kerülhet sor
- Fontos cél a kaposszekcsői kerékpárúthoz csatlakozva a szőlőhegyi bekötőút melletti kerékpárút megépítése. Jogszabályi változások miatt a tervek korszerűsítése szükséges.
- Tömegközlekedéssel utazók komfortjának növelése érdekében évente néhány fedett buszváró telepítése
- Ki kell jelölni az Apáczai Csere János Szakközépiskola előtti gyalogos átkelőhelyet
- 61. sz. fkl. úton a Szegfű u. – Munkácsy utcai kerékpáros átvezetés
- A Szent Orsolya Rendi Gárdonyi Géza Általános Iskola előtt a Kölcsey utcában árokfedéssel parkolókat kell kialakítani

A beruházások az önkormányzat költségvetési helyzetének függvényében valósíthatók meg. Évek óta napirenden van a Radnóti utcai útépítés-javítás illetve a szőlőhegyre vezető kerékpárút megépítése, azonban ezek a beruházások – pénzügyi források hiányában – egyelőre nem valósíthatók meg. A Hunyadi téri buszpályaudvar sávjának szélesítése előkészítés alatt van. A Szent Gellért utca megnyitásához szükséges épületbontás befejeződött.

Út- és járdafelújítások folytatása, akadálymentesítés

- Az Ady Endre utca, a Gyöngyvirág körút és a Fő utca lehetnek a következő utcák, ahol az útburkolatot fel kell újítani, amennyiben erre pályázati lehetőség nyílik.
- A Szőlőhegyi földes utakat évente javítani kell zúzottkővel. A korábban felújított útburkolatokat célszerű lenne egy bitumen emulziós réteggel ellátni.
- Az egyre romló kerékpárút hálózat felújítása szükséges

A Szőlőhegyi utak javítására a képviselő-testület a 2013. évi költségvetési rendeletében 3 millió forintot különített el. Az útjavításhoz szükséges zúzottkővet folyamatosan rendeljük és szállítjuk, az útjavítás a lakók közreműködésével történik.

Intézmények akadálymentesítése

- Komplex átfogó tanulmány készítése
- Átfogó vagyongazdálkodási szemlélettel ütemezni és tervezni kell a forrásigényes folyamatot

A forrás a 2013. évi költségvetési rendeletben nem biztosított, a szociális intézmények akadálymentesítési munkáit legkésőbb a jövő évben el kell végezni.

Közvilágítás fejlesztése

- Lakóterületek bővítése miatt újabb és újabb utcákban kell bővíteni a közvilágítási hálózatot.
- Elkövetkezendő években megoldandó feladat a Zalka Máté utcai belső udvarnál, a József Attila Iskola előtti járda mellett, valamint szőlőhegyen a belterületi utak mentén a közvilágítás kiépítése.

A fejlesztések a szükséges források hiánya miatt elmaradtak.

Hulladékgazdálkodással összefüggő fejlesztések, környezet- és természetvédelem

- Lépéseket kell tennünk az általunk okozott szemetelés visszaszorítására
- A fák nyesését vagy adott esetben lecserélését a tavasszal, az ősz és tél folyamán el kell végezni
- Az éves 50-100 db-os fakivágás mellett 2011-ben minimum 200 db fát kell ültetnünk a város több utcájában
- Kiemelt helyszín a Bezerédj utca, a Népköztársaság útja és a Dombó Pál utca közötti szakasza
- Figyelmet kell szentelni a közterületen keletkező zöldhulladék ártalmatlanítására, lehetőség szerinti újrahasznosítására

A városban keletkezett zöldhulladék jelentős része hasznosításra kerül, ezzel a lerakással járó költségek megtakaríthatók. A keletkezett zöldhulladék mennyiségét komposztálással kívánjuk csökkenteni.

Csapadékvíz-elvezetés

- A tömbházas lakóövezetekben lévő zárt csapadékelvezető rendszerek (pl. Bezerédj u., Vörösmarty u., Kölcsey u., Hunyadi tér) karbantartása, tisztítása önkormányzati feladat, ennek ütemezésére minden évben költségkeretet kellene biztosítani.

Külön költségvetési keret nem biztosított, de a csapadékvíz-elvezető rendszerek folyamatos karbantartása megoldott.

Szennyvízhálózat bővítése

- A jövőben meg kell oldani Gunaras városrész szennyvízhálózatának kiépítését

A fejlesztés a szükséges források hiánya miatt elmaradt.

Egyebek

- Célszerű a Polgármesteri Hivatal udvarának bővítése, itt parkolók kialakítása
- Fejleszteni kell a Kis-Konda-patak völgyét, a kiránduló útvonalakat, a tömegsportot lehetővé tevő létesítményeket (pl. futópálya)
- Szigeterdő tervezett revitalizációja

A Közös Önkormányzati Hivatal költözése miatt a Hivatal udvarának bővítését nem tartjuk indokoltnak.

A Kis-Konda-patak völgyét érintően folyamatban van az élőhely-helyreállítást szolgáló projekt megvalósítása.

3. TERMÉSZET- ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI ÁGAZAT PROGRAMPONTJAI

Környezetvédelem

- 2012-ig a Városüzemeltetési irodának meg kell vizsgálni a lehetőségét annak, hogy a Kaposváron, Somban és Görcsönyben lévő hulladéklerakókba az Öko-Dombó Kft. milyen feltételekkel szállíthat.

Jelenleg nem tartjuk indokoltnak a vizsgálatot, tekintettel arra, hogy az önkormányzat a Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás tagjaként kötelezettséget vállalt arra, hogy a Társulás által létrehozott létesítményeket használja. A Társulás beruházása keretében kerül sor a kaposzekcsői hulladék-átrakó átadására.

Természetvédelem

- A KEOP konstrukcióban elnyert természetvédelmi pályázat megvalósítási szakaszában szükséges a minél pontosabb kivitelezés elérése. A kivitelezők szakszerű kiválasztása, a beépítésre kerülő anyagok minőségének ellenőrzése.
- A város ökológia honlapját (www.kondavolgy.hu) arculatilag és tartalmilag bővíteni szükséges
- Cél egy szakszerű fenntartható „erdőgazdálkodás” kialakítása

A www.kondavolgy.hu oldalt a 2012-ben megkötött megállapodás alapján a Dombóvári Önkéntes Polgári Természetőr Egyesület üzemelteti.